

ДОБРУШСКИ КРАЙ

№10 (10533)

3 МЕСЦА ПАДЗЕІ

ТЕМА НЕДЕЛІ

«Наш Шамякін!»

На Добрушчыне адзначылі 95-годдзе слаўтага пісьменніка-земляка

30 студзеня – дзень для ўсіх прыхільнікаў беларускага мастацкага слова ў нашай краіне не радавы. Для жыхароў Добрушкага раёна, а тым больш – вясцоўцаў з аграгарадка Карма, ён асабліва знакавы. У гэты дзень у далёкім ужо 1921 годзе тут нарадзіўся чалавек, чый літаратурны талент стане не толькі прадметам гонару землякоў-кармянцаў, – прынясе вядомасць і малой радзіме – Добрушчыне, і сусветную славу – усёй беларускай зямлі. Іван Пятровіч Шамякін. Іван Шамякін. Сёлета слыннаму пісьменніку споўнілася б 95.

Падзея, абысці якую проста немагчыма ў звычайны час. У аб'яўлены ж Прэзідэнтам краіны Год куль-

туры – больш таго. Таму прыезд на Добрушчыну і ўдзел у святкаванні адметнай даты міністра культуры Барыса Святлова, ганаровага грамадзяніна Добруша, дырэктара Нацыянальнага мастацкага музея Уладзіміра Пракапцова, начальніка галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Ірыны Даўгала нельга лічыць выпадковым. Пасля гасціннай – з караваем – сустрэчы гасцей кіраўнікамі раёна на чале са старшынёй райвыканкама Вольгай Мохаравай ля ўезда ў райцэнтр картэж накіроўваецца да калыскі народнага пісьменніка – у вёску Карма.

...Мясцовая драўляная Свята-Пакроўская царква з

два дзесяткі год таму пераадолела межы вузкаместачковай слаўтасці. Чаму? Аб тым ахвотна раскажыў гасцям епіскап Гомельскі і Жлобінскі Стэфан, які з пачатку 90-х мінулага стагоддзя і па 2004 год служыў настояцелем кармянскага храма. Гэта па яго ініцыятыве мясцовыя жыхары ўзяліся ўстанавіць на месцы некалі спаленай у суседняй вёсцы Агародня Свята-Нікольскай царквы вялікі дубовы крыж. Пры раскопках у пошуку Прастола храма і былі знойдзены нятленныя астанкі пахаванага тут у год Кастрычніцкай рэвалюцыі мясцовага святара Іаана Гашкевіча.

(Заканчэнне – на 2 с.)

На здымку: момант адкрыцця мемарыяльнай дошкі
Фота
Яўгена УСЦІНАВА

ДЛЯ СЕРТИФИКАЦИИ – ВСЕ УСЛОВИЯ

5 февраля в пресс-центре БелТА состоялся брифинг «Подтверждение соответствия техрегламенту ТС товаров легпрома, реализуемых ИП на рынках».

В подготовленном к брифингу пресс-релизе Государственного комитета по стандартизации сообщается, что в Беларуси имеется достаточная инфраструктура органов по сертификации изделий легкой промышленности (их 26) и испытательных лабораторий (38). Такие испытательные лаборатории работают как в системе Госстандарта, так и на базе организаций Минздрава, концерна «Беллепром», частных организаций и без ведомственной подчиненности.

«С учетом того, что каждая из них имеет разную пропускную способность, разную область аккредитации по показателям ТР ТС 017/2011, многие из лабораторий уже работают по принципу одного окна и берут на себя организацию недостающих испытаний в других лабораториях с тем, чтобы ИП были выданы протоколы испытаний по всем необходимым показателям», – сообщили в Госстандарте.

«Протоколы испытаний товара могут многократно применяться при сертификации или декларировании соответствия при его повторных поставках, а также другими продавцами, если их товар однозначно идентифицируется как такой же и того же изготовителя», – подчеркнули в ведомстве.

Сообщается также, что в испытательных лабораториях сейчас очередей не наблюдается. «В настоящее время в стране выдано ИП более 520 сертификатов, зарегистрировано свыше 5640 деклараций о соответствии ТР ТС 017/2011», – отметили в Госстандарте.

Вести с мест

За сома – двадцать базовых

Объявлен республиканский конкурс «Лучший отпускной рыболовный трофей года», сообщили в районной организационной структуре республиканского государственного общественного объединения «Белорусское общество охотников и рыболовов».

На конкурс принимаются фото- и видеоматериалы с рыбами, пойманными со 2 февраля по 31 августа 2016 года. Рыболов должен поймать рыбу и зафиксировать трофей на фоне линейки или рулетки, чтобы показать его длину. Участники также обязаны будут приложить видеоматериал, подтверждающий факт отпуска трофея в рыболовные угодья в живом виде.

В конкурсе – десять номинаций по различным видам рыб. Победители будут награждены дипломами и денежной премией в 15 базовых величин. За сома победитель получит премию в 20 базовых величин. Участники конкурса должны быть действительными членами БООР.

Ольга ДРОЗДОВА

В пункте проката – пополнение

Территориальный центр социального обслуживания населения недавно пополнил материальную базу пункта проката технических средств реабилитации.

Как рассказала директор учреждения Елена Алейникова, благодаря безвозмездной финансовой иностранной помощи из швейцарского города Иттиген было закуплено 28 единиц средств реабилитации. Сегодня жители района по медицинским показаниям могут безвозмездно воспользоваться инвалидными колясками, костылями, ходунками, тростями и поручнями. Вскоре пункт проката снова ожидает пополнения базы.

Сергей ЧАЙДАК

ISSN 2073-1000

ПОГОДА

Долгота дня 9.34
Луна

10, 11 февраля – в Рыбах,
12, 13 – в Овне

Первая четверть
15 февраля

11 февраля

НОЧЬЮ +2...+4
ДНЕМ +1...+3

Сплошная облачность.
Сильный мокрый снег.
Ветер ю.-восточный, 9-11 м/с

12 февраля

НОЧЬЮ +1...+3
ДНЕМ +3...+5

Облачно с прояснениями.
Небольшой дождь.
Ветер ю.-западный, 6-8 м/с

У Свята-Пакроўскім храме

Выступае Галіна Паўлянок

Інсцэніроўка ўрыўка з апавесці «Трывожнае шчасце»

«Наш Шамякін!»

(Заканчэнне. Пачатак — на 1с.)

Побач — цалкам сатлелыя — сына бацькоў іерэя Міхаіла, што знайшоў тут спакой значна пазней. Астанкі пратаіерэя Іаана былі перанесены ў Свята-Пакроўскі храм. Рашэннем Святога Сінода БПЦ у 1997 годзе мошчы былі прылічаны да святых. Вакол іх ацалючай сілы з цягам часу пачалі хадзіць легенды. І невыпадкава добрушская Карма стала, без перабольшвання, месцам міжнароднага паломніцтва. Масава едуць сюды ў імкненні пазбавіцца ад фізічнай і душэўнай немачы не толькі беларусы. Расіяне, украінцы, палякі, балгары...

— У мінулым годзе Добрушскі раён увайшоў у тройку перадавых рэгіёнаў Гомельшчыны, дзе валавы збор зерневых перавысіў сто тысяч тон, — у старшыні Добрушскага райвыканкама Вольгі Мохаравай свая доказная праўда. — Паколькі надвор'е стаяла празмерна спякотнае, я, прыязджаючы ў Карму, абавязкова заходзіла ў гэту царкву. Прасіла Бога і святога Іаана Кармянскага паслаць нам дожджыкі і добры ўраджай. І — вось, атрымалася...

Атрымалася і здзівіць нечаканымі, але вельмі арыгінальнымі сувенірамі, вырабленымі народнымі майстрамі. Іх Вольга Мохарава ўручыла гасцям свята.

Зрэшты, гэтыя расповеды маюць вельмі блізкае дачыненне да культурнай падзеі, што распачалася ў Карме. Не толькі таму, што ў мясцовай царкве некалі хрысцілі маленькага Івана Шамякіна. І не таму, што святы і свята — словы аднаго паходжання. А таму, што вялікая літаратура, да якой меў непасрэднае дачыненне народны пісьменнік Беларусі, аўтар 130 кніг, гэтак жа, як і царкоўныя служэнні, мае мэту духоўна ўзбагачаць і выхоўваць людзей. Рабіць іх маральна чысцейшымі. Па ўспамінах дачкі Івана Пятровіча Шамякіна Тацяны, яе бацька, нязменна дэкларуючы сябе атэістам, у жыцці заўсёды кіраваўся спрадвечнымі хрысціянскімі прынцыпамі.

...А тым часам паабалсцужылі, што вядзе да бронзавага бюста вядомага літаратара работы гомельскага скульптара Дзмітрыя Папова, адкрытага тут у 2006 годзе, гасцей сустрэў ганаровы строй. Вучні мясцовай школы — з кнігамі славутага пісьменніка. Карыстаючыся хвілінай, цікаўлюся ў шасцікласніцы Анастасіі Галкінай: які з працываных твораў Шамякіна ёй найбольш даспадобы.

— Мы з нашай настаўніцай Аленай Вітальеўнай (Худыбінай. — М.Ж.) «Трывожнае шчасце» вывучалі. Вельмі цікавы твор. Хіба можна забыць, як ратавалі

ў няпростых сітуацыях адно аднаго героі твора Саша Траянава і Пятро Шапатовіч?!

За спінамі раят — Дом культуры аграгарадка. І Кармянская сельская бібліятэка, якая па рашэнні райвыканкама пачне насіць імя Шамякіна. Цырымонія адкрыцця мемарыяльнай дошкі на будынку была непрацяглая, але надзвычай хваляючая.

«Тут, у вёсцы Карма, прарастаў літаратурны талент будучага пісьменніка, у гэтых мясцінах яго карані, — нібы жыватворная крыніца звіняць у ваколлі дзіцячых галасы. — Наш Шамякін, кажуць кармянцы. Наш Шамякін, гавораць жыхары Цярухі, Макаўя, Пракопаўкі. Наш Шамякін, сцвярджаюць добрушане, гамельчане і мінчане. Наш Шамякін! — кажуць беларусы».

Да прысутных звяртаецца міністр культуры Барыс Святлоў:

— Сённяшняя падзея — не толькі знак глыбокай павагі да Івана Шамякіна, чалавека, які зрабіў вялікі ўнёсак у нацыянальную культуру. Гэта больш шырокая адзнака таго, што сёння адбываецца на Беларусі ў плане культуры. Прычым, не толькі мастацкай, а і культуры чалавечых адносін, культуры вытворчасці. Што называецца так — парадак на зямлі...

Кіраўнік раённай выканаўчай

улады Вольга Мохарава значыла: галоўны герой твораў Шамякіна — просты народ, яго жаданні, памкненні, надзеі. Творчасць пісьменніка — гімн чалавеку працы, чалавеку-воіну, чалавеку-стваральніку. Кнігі Шамякіна будуць чытаць заўжды: у іх ёсць жыццёвая праўда, вера ў лепшае і глыбокая грамадзянская пазіцыя. «Паколькі Вы, Іван Пятровіч, — звярнулася прамоўца нібы да жывога літаратара, — нарадзіліся тут, Вас будуць памятаць!»

Гаспадыня кніжнага храма Антаніна Якушэнка знаёміць шануюных гасцей з каштоўным духоўным набыткам — кнігамі Шамякіна, падпісаныя ім уласнаручна. Такіх назбіралася на вялікі стэнд. У руках загадчыцы бібліятэкі — раман «Злая зорка». На кнізе — надпіс аўтара «Маім землякам-кармянцам — у ваш літаратурна-краязнаўчы куток. Гэта раман аб той бядзе, якая дастала вас, накрыла Дубецкае, дзе на могільках ляжаць бацькі мае і сёстры. Дай Бог, каб нічога падобнага не спазналі дзеці нашы і ўнукі. 17 снежня 2000 года».

Госці таксама не абышліся без падарункаў. Ад Міністэрства культуры Барыс Святлоў перадаў у дар бібліятэцы 19 кніг серыі «Славуць мастакі» і іншыя каштоўныя выданні.

Пляменнік І.Шамякіна мастак Міхаіл Калінін ля карціны Нінэль Шчаснай

Урок вышывання ад майстрыхі Людмілы Берынай

З творамі І.Шамякіна

Майстры, кіраўнікі гурткоў і творчыя калектывы ў мініяцюры прадставілі гасцям праект «Спадчына» — па вывучэнні абрадаў і традыцый рэгіёна, які паспяхова рэалізуецца на Добрушчыне. Былі тут і вышывка крыжыкам ад мастацкага кіраўніка Кармянскага СДК Людмілы Берынай, і саломпленнае ад майстра раённага Цэнтра рамёстваў Анастасіі Лапуновой, і разьба па дрэве ад народнага майстра Валерыя Мінкова, і вырабы майстра Мікалая Ляшкова. І агністыя скокі «Сербянкі» ад дзіцячай танцавальнай групы Васільеўскага сельскага клуба...

З прыўзнятым настроем кіраўнікі раёна і госці свята перамясціліся ў раённы Палац культуры, дзе адбылася вечарына памяці Івана Шамякіна. Культработнікі і арганізатары мерапрыемства «Пра тое, якім мы яго памятаем» пастараліся на славу. У фае ўстановы была наладжана выстава карцін і лепшых работ жывапісцаў. 14 пейзажаў належаць кісці пляменніка Шамякіна гамельчаніна Міхаіла Калініна. Значную частку работ прэзентаваў і Нацыянальны мастацкі музей Беларусі. Яго дырэктар Уладзімір Пракапоў адзначыў:

— Вельмі сімвалічна, што ў Год культуры мы святкуем юбілей нашага земляка, выдатнага пісьменніка і грамадскага дзеяча. Адметна, што такія волаты нацыянальнай культуры як Іван Шамякін, нарадзіліся на Гомельшчыне. На іх творах выхоўвалася не адно пакаленне. Я меў шчасце пры жыцці Івана Пятровіча сустрэцца з ім, падараную ім кнігу з аўтографам перадаў у Добрушскі краязнаўчы музей. Сёння ж мы знаёмім дабрушан з выставай мастацкіх работ, прысвечанай адметнай даце слыннага майстра слова. Сярод карцін — работа Нінэль Шчаснай «У снежныя зімы» з выявай Івана Шамякіна, напісаная 40 год таму. Яе знялі з экспазіцыі Нацыянальнага мастацкага музея і на два месяцы прывезлі ў Добруш. Сам жа я перадаў у дар мясцоваму краязнаўчаму музею сваю карціну «Старыя гнёзды», прысвечаную маёй малой радзіме — вёсцы Жгуна-Буда Добрушскага раёна...

Свой прыемны сюрпрыз падараваў удзельнікам вечарыны і міністр культуры Барыс Святлоў:

— Я захапіў сюды з сабой не кнігу, а дыск с фільмам «Эпілог» — апошні кінасцэнарый, напісаны Героем Сацыялістычнай Працы, народным пісьменнікам Беларусі і пастаўлены рэжысёрам Ігарам Дабралаубавым. Ён выйшаў на пераломе эпох — на пачатку 90-х гадоў, калі людзі з болей перажывалі развал вялікай краіны — СССР. Гэта светаадчуванні, разважанні аб тым, што было, сталася. І тым, што будзе...

— Чым Вас парадавала або здзівіла Добрушчына? — запытаў аўтар гэтых радкоў у міністра.

— Калі можна так сказаць, ціхай і добрай культурай. Куды б ні ўваходзіў — у бібліятэку, царкву, Палац культуры — усюды сустракаю цеплыню сэрцаў і чалавечых адносін. Адчуваецца — тут ёсць гаспадары...

За гэту цеплыню ганаровы госць падзякаваў са сцэны Палаца культуры кіраўнікоў раёна, усіх жыхароў добрушскай зямлі. Экскурсу у жыццё і творчасць знакамітага земляка дабрушан дапамаглі зрабіць кінакадры хронікі, успаміны, інсцэніроўка ўрыўка аднаго з адметных шамякінскіх твораў — пенталогіі «Трывожнае шчасце». Прысутныя нібы перажылі трагедыю вайны разам з галоўнымі героямі. Былі і песні ваенных часоў у выкананні работнікаў культуры. Ад сённяшніх пісьменнікаў удзельнікаў свята вітаў кіраўнік Гомельскага аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі Уладзімір Гаўрыловіч. На сцэне ён уручыў членскі білет творца аб'яднання аднаму з літаратараў.

Выдатным завяршальным акордам святочнай імпрэзы стала канцэртная праграма народнай артысткі Беларусі, лаўрэата прэміі Прэзідэнта краіны «За духоўнае адраджэнне» Галіны Паўлянок.

Шчымымі хвілін на працягу вечара ўдзельнікі і глядачы перажылі нямала. Гэтага спаўна хапіла, каб усвядоміць і зразумець: Шамякін — наш!

**Мікалай ЖДАНОВІЧ
Фота Яўгена УСЦІНАВА
і аўтара**